

Laveste koronatalld siden sommeren 2021

Foto: iStock.com

I uke 5 i år var det 57 nye sykehusinnleggelser med korona som hovedårsak, mot 64 uken før. Det ukentlige antallet har ikke vært så lavt siden sommeren 2021.

Nedgangen i påviste tilfeller og nye sykehusinnleggelser med covid-19 som hovedårsak fortsetter, men saktere enn de foregående ukene. Dette kommer frem i Folkehelseinstituttets (FHI) ukesrapport for uke 5.

FHI mener koronabølgen er over for denne gang, men venter at det kan komme en ny bølge senere i vinter eller vår.

I uke 5 var det også en klar nedgang i antall covid-19-assosierte dødsfall med 12, etter 27 i uke 4.

Kosthold og psykisk helse

Foto: iStock.com

Mennesker med psykiske lidelser har generelt dårligere kosthold, kortere levealder og høyere dødelighet av hjerte- og karsykdom enn de uten psykiske lidelser, kommer frem i et nytt notat fra Folkehelseinstituttet.

– Vi antar at mange som har en psykisk lidelse kan få en positiv effekt av å bedre kostholdet, selv om det ikke er tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å slå det fast, sier Arnstein Mykletun ved Folkehelseinstituttet.

Folkehelseinstituttet har i dette notatet sett på eksisterende kunnskap om ernæring og psykisk helse. Kan psykiske lidelser forebygges og behandles med ulike kostholdstiltak som for eksempel dietter og kosttilskudd, og har måltidets sosiale funksjon en betydning for psykisk helse?

Ifølge notatet er det ikke tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å bekrefte at kostholdsråd kan forebygge psykiske lidelser. Men vi vet at helsefremmende kosthold med mye grønnsaker, frukt og bær, grove kornprodukter og fisk, og begrensede mengder bearbeidet kjøtt, rødt kjøtt, salt og sukker kan gi en tilleggsgevinst i form av bedret psykisk helse.

– Det er ikke noe vitenskapelig grunnlag hverken for behandling eller forebygging av psykiske lidelser ved bruk av kosttilskudd. Et unntak er individer med mangelfullt kosthold hvor bruk av enkelte tilskudd kan være nødvendig for å korrigere ernæringsstatus, for eksempel eldre og veganere.

Sosiale medier og redaksjonelle medier presenterer ofte ulike dietter som skal ha diverse effekter inkludert å bedre psykisk helse.

– Enkelte velger på eget initiativ å følge spesielle dietter som innebærer å unngå visse kategorier av matvarer med formål å bedre psykisk helse eller forebygge psykiske lidelser, men det foreligger ikke vitenskapelig grunnlag for å hevde at dette faktisk har en gunstig effekt for den psykiske helsen, konstaterer Mykletun.

Måltidets betydning for den psykiske helsen via sosiale mekanismer og familiesamhold er undervurdert sammenlignet med det sterke søkelyset på den biologiske betydningen av ernæring for psykisk helse. Spesielt fellesmåltider ser ut til å ha en god effekt på den psykiske helsen, særlig for personer hvor måltider ofte er den viktigste sosiale møtearena.

– Det er svært godt dokumentert at sosial kontakt har stor betydning for den psykiske helsen. Dette er viktig i en tid der både barn og foreldre er preget av høyt aktivitetsnivå, tidspress og bruk av sosial medier, sier Mykletun.

– Det vi trenger nå er studier som følger den samme gruppen over lengre tid for å se på sammenhengen og effekten av ernæring og psykisk helse. I disse studiene bør man også inkludere mulige sosiale og biologiske mekanismer som kan forklare sammenhenger mellom ernæring og psykisk helse, mener Arnstein Mykletun.

Det vil også være interessant å undersøke hva befolkningen selv mener og tror de vet om kosthold og psykisk helse, hvor oppfatninger kommer fra, samt hvilke aktører som bidrar med ulik informasjon.

Alternative kostråd og dietter som i større eller mindre grad står i motsetning til de nasjonale kostrådene får mye oppmerksomhet i sosial medier. Det kan skape forvirring og konkurrerer trolig forholdsvis effektivt mot helsemyndighetenes råd.

Antibiotikaresistente bakterier truer både helsen og verdensøkonomien

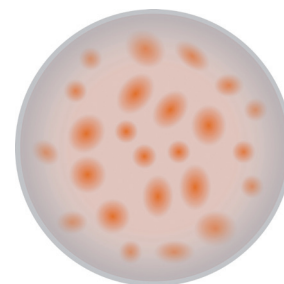

Foto: iStock.com

Antibiotikaresistens er en alvorlig helsetrusel mot menneskeheten og kan også føre millioner flere mennesker inn i fattigdom. FN maner til global innsats, skriver forskning.no.

Nær fem millioner dødsfall globalt i 2019 kan være knyttet til antimikrobiell resistens (AMR), ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO).

Innen 2050 anslås det at opptil ti millioner mennesker kan dø av det hvert år. Forskning og globalt arbeid for å begrense at AMR utvikler seg videre og sprer seg, er høyt prioritert hos Verdens helseorganisasjon (WHO) og politiske ledere i mange land, deriblant Norge.

I en ny rapport fra FNs miljøprogram, UNEP, understrekes det at kampen mot AMR må føres på svært mange felt.

UNEP understreker at AMR ikke bare er et helseproblem eller et miljøproblem. Det har også enorme økonomiske konsekvenser.

Innen 2030 kan AMR forårsake et fall i BNP på 3,4 milliarder dollar per år. Dette kan presse ytterligere 24 millioner mennesker på verdensbasis inn i ekstrem fattigdom.

Spredning av AMR er nært knyttet til de mange utfordringene verden står overfor: klimaendringer, tap av biologisk mangfold og natur, forurensning, menneskelige aktiviteter, ikke bærekraftige forbruk og produksjon.

At det blir varmere, som følge av klimaendringene, kan føre til en økning i AMR-infeksjoner. Mer ekstreme værmønstre kan også bidra til fremvekst og spredning av AMR.

Verdens regjeringer må spesielt gjøre en innsats for å begrense spredningen av resistente bakterier via miljøet, ifølge rapporten. Den peker på at det trengs en global innsats for å bedre sviktende vann- og avløpssystemer og på den måten hindre bakteriene i å spre seg.

Økt bruk og misbruk av antimikrobielle midler og andre mikrobielle stressfaktorer, som forurensning, skaper gunstige forhold for mikroorganismer til å utvikle resistens både hos mennesker og miljø fra kilder som kloakk, heter det. Antimikrobielle midler er en gruppe midler som hemmer veksten eller dreper mikroorganismer som bakterier, sopp, parasitter og virus, ifølge Store norske leksikon.

Den farmasøytiske sektoren må oppgradere sine produksjonsprosesser, og de må ha god overvåking og inspeksjonssystemer for å hindre utslipp.

Helsesektoren må se på alternative behandlingsmåter, slik at bruken av antibiotika kan reduseres.

På lokalt nivå må det gjøres en innsats for å sikre avløpsvann, som i dag svært mange steder slippes rett ut i miljøet. Fattigdom, dårlige eller manglende sanitære anlegg og dårlig hygiene fører til økt spredning av AMR.

Landbrukssektoren må bli mer bevisst på bruk av plantevernmidler og unngå i størst mulig grad å bruke antibiotika. Det samme gjelder akvakultursektoren.

Lederen for UNEP, Inger Andersen, skriver i en kommentar til rapporten at antibiotika har reddet utallige liv og beskyttet vitale økonomiske sektorer.

– Det gjør antibiotika fortsatt, men effektiviteten er truet. Omfattende og uforsiktig bruk av dette supervåpenet øker fremveksten av multiresistente bakterier og øker andre tilfeller av antimikrobiell resistens, eller AMR, på kritiske nivåer, påpeker hun.

Andersen understreker at handling i de mest ansvarlige sektorene må støttes opp med nasjonale handlingsplaner.

– Det må gjøres med internasjonale standarder, omstilling av subsidier og investeringer, og mer forskning og overvåking. Vi må ha en «One Health»-tilnærming – som anerkjenner at helsen til mennesker, dyr, planter og miljø er

gjensidig avhengig av hverandre. Det er rett og slett ingen måte vi kan håndtere AMR på med mindre vi tar en samlet tilnærming til alle aspekter av problemet, skriver hun.

Hun legger til at innsatsen vil kreve store ressurser og at finansiering vil være avgjørende for det globale sør.

Joakim Larsson er direktør ved Senter for forskning om antibiotikaresistens ved Göteborgs universitet. Han understreker viktigheten av at man klarer å motvirke fremveksten av nye former for resistens hos sykdomsfremkallende bakterier.

Sykdomsfremkallende bakterier blir fremfor alt resistente ved å ta opp DNA fra andre bakterier, ofte fra bakterier som finnes i miljøet.

– En resistent bakterie kan utvikle seg hvor som helst på jorden og spres med reisende. Det er et globalt problem, fastslår han i en kommentar til nyhetsbyrået TT.

– En konkret og enkel ting man kan gjøre for å begrense ytterligere resistens, er å håndtere de store utslippene fra antibiotikaproduksjonen, sier Joakim Larsson.

Det skjer relativt få steder i verden, og med ganske enkle midler kan man utgjøre en forskjell, sier han.

I Norge tar Mattilsynet hvert år flere tusen prøver av mat, dyr, fisk, omgivelser, vann og fôr – blant annet for å finne antibiotikaresistente bakterier. I fjor var oppsummeringen at det var få funn i Norge, men at problemet vokser internasjonalt.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

A-Oss fra kr 495

- Bovint ben
- 100% hydrokxyapatitt (HA)
- Utmerket volumstabilitet

Q-Oss+ fra kr 450

- Alloplastisk (syntetisk) materiale (ikke fra dyr)
- 20% HA og 80% β -TCP

OssMeM fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fixtur kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotektikk

OSSTEM

En av verdens største implantatprodusenter – produserer 4,7 mill implantater pr år